

ONZE NAASTE VERTELT

Ria zit samen met haar man Ben in de tuin van Dignitas omringd door bloemen en struiken. Ria ligt op een bed en Ben zit op een tuinstoel. Het is een warme dag. De gastvrouw brengt wat verfrissends te drinken en Ben verzet de grote parasol, zodat Ria comfortabel in de schaduw ligt.

Ria Mes

De familie Mes

Acht jaar geleden werd bij Ria borstkanker geconstateerd. Dit werd behandeld en Ria kon weer verder met haar leven. Ze genoot van haar zoon en dochter en haar vijf kleinkinderen. De gezelligheid was compleet met twee kleine shih tzu-hondjes. Toen

“Het is zo fijn dat onze honden hier ook welkom zijn.”

Ben twee jaar geleden met pensioen ging, besloten ze er nog een golden retriever bij te nemen waar Ben lange wandelingen mee maakt. In november 2023 bleek dat de kanker terug en uitgezaaid was.

Ziekenhuis

Ria: “De dokters probeerden verschillende levensverlengende medicatie, maar die sloeg niet echt aan. Ik kon thuis wat kleine dingen doen, zoals puzzelen, maar ik ging nog weinig de deur uit.”

Ria kreeg corona en werd opgenomen in het ziekenhuis met een fikse longontsteking. Daar kwam nog een delirium overheen. Ben en de kinderen waakten bij haar bed. “We waren bang dat ze het niet zou halen, want door het delirium was ze erg verward,” vertelt Ben.

Lief en meelevend

In het ziekenhuis werd besloten Ria naar Dignitas te brengen. Daar knapte ze op en inmiddels verblijft ze er nu een maand. Een van de dingen die is verbeterd, is Ria's eetlust. “Er wordt elke dag uitgebreid

gekookt door de vrijwilligers. Het eten smaakt mij nu weer.” Ondanks dat Ria het soms moeilijk vindt om niet thuis te zijn is ze blij met de zorg van de verplegers en vrijwilligers. “Ze zijn heel lief en meelevend. Echt, het zijn engelen op aarde.”

Ria krijgt veel bezoek van haar man, zoon, dochter en vijf kleinkinderen. Daarnaast zijn er nog drie bijzondere bezoekers: de honden van Ria en Ben. “Onze dieren horen bij de familie en Ben neemt ze regelmatig mee. Ze liggen dan bij mij op bed of ik speel met ze. Het is zo fijn dat ze hier ook welkom zijn.”

Vlinders

Ria is gek op vlinders. Op elke arm van Ria staat een tattoo met vlinders. “Een van de tattoos liet ik plaatsen toen ik acht jaar geleden genas van kanker. Het zijn positieve levensverhalen op mijn arm. Ondanks dat dit een moeilijke periode is, probeer ik nu ook de mooie dingen te blijven zien of grapjes te maken. Laatst werd ik gewassen door twee zusters. Dan zingen we samen een liedje van de Efteling. Het zijn die kleine positieve momenten die langs vlinderen, zoals een knuffel van mijn kleinkind, de liefdevolle aanraking van mijn kinderen en de zorg van mijn man die kleur aan mijn leven geven.”

Ria Mes

27 JULI 1960 - 23 SEPTEMBER 2024

**HOSPICE
DIGNITAS**

waar je jezelf mag zijn

Specialistische kennis en vaardigheden van onze coördinatoren en verpleegkundigen hospicezorg steeds vaker buiten Dignitas gevraagd.

MEERWAARDE SPECIALISTISCHE VERPLEEGKUNDIGE HOSPICEZORG IN LANDELIJK CONSULTATIETEAM

In het consultatieteam palliatieve zorg van Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL) zijn onze coördinatoren hospicezorg, Armèl en Ingeborg actief als consulent. Beide zijn hoog gespecialiseerd verpleegkundigen (en post hbo) en hebben een jarenlange ervaring in de zorg aan mensen die in de laatste fase van hun leven zijn. Zij zetten zich allebei ongeveer 4 dagdelen per maand voor de regio Flevoland en Noord-Holland in.

Wij verzorgen als consulent de verpleegkundige voorwacht bij PZNL. De vragen die telefonisch gesteld worden, zijn verschillend van aard en gaan bijvoorbeeld over symptomen van pijn en verwardheid. Ook morele onderwerpen komen aan bod. Ik durf open en eerlijk door te vragen. Ik filter en verzamel zoveel mogelijk informatie om daarmee een helder en compleet beeld te vormen van de patiënt om wie het gaat. De uitkomst van het gesprek is een concrete vraag die ik vervolgens met de achterwacht, een gespecialiseerde arts van het consultteam, overleg. Samen stellen we een multi-disciplinair advies op dat ik terugkoppel naar de vraagsteller. Voor het bieden van goede palliatieve zorg vind ik het belangrijk dat alle betrokken

zorgprofessionals gezamenlijk naar de patiënt kijken en in afstemming met diegene de zorg verlenen. Durven te benoemen dat iemand dood gaat. Te vragen naar wat belangrijk is voor diegene. Laatst zei iemand: 'Er wordt te lang aan het ziekbed gestaan, maar wie erkent op een gegeven moment dat je aan het sterfbed staat?' Dat puzzelt mij ook. Het is me opgevallen dat er vaak medicamenteuze vragen worden gesteld op het moment dat het sterven al nabij is. Juist dan is zingeving en bieden van 4-dimensionale zorg belangrijk. Naar de mens als geheel te kijken.'

Ingeborg Immen - COÖRDINATOR HOSPICEZORG

Landelijk nummer Consultatiedienst Palliatieve Zorg: 088-6051444

'Deze verantwoordelijkheid kunnen wij op ons nemen, vertelt Ingeborg, vanwege onze vakkennis, ervaring en expertise. Onze deskundigheid delen wij graag zodat anderen die kunnen gebruiken in de palliatieve zorg aan hun patiënt. Voor ons voelt het geven van deze zorg heel normaal. We doen niet anders. De huisarts, wijkverpleegkundige of specialisten ouderen geneeskunde die wij te woord staan, geven over het algemeen meer generalistische zorg. Ik ben me ervan bewust dat zij met een andere bril naar een patiënt kijken.

SAMENWERKING DIGNITAS MET LEVIAAN PALLIATIEVE TERMINALE ZORG AAN MENSEN MET PSYCHISCHE KWETSBAARHEDEN

De ervaring die onze verpleegkundige Kirsten in de psychiatrische zorgverlening heeft, is in combinatie met haar palliatieve terminale zorgkennis en vaardigheden van absolute meerwaarde gebleken voor Leviaan. Kirsten ondersteunt de medewerkers van de woonlocatie "Piet Kistemaker" in Andijk in het geven van palliatieve terminale zorg (PTZ). De cliënten die daar wonen hebben 24/7 zorg nodig.

"Vorig jaar verbleef een gast in ons hospice die terug wilde naar zijn woongroep", vertelt Kirsten. "De medewerkers van de woongroep zijn vooral pedagogisch en sociaal opgeleid. Zijn terugkeer creëerde onrust en veel vragen. Doordat wij zijn gaan samenwerken met Leviaan en de betrokken huisarts hebben wij zijn terugkeer en het kunnen sterven in zijn eigen leefomgeving mogelijk gemaakt. We zijn blijven samenwerken. Inmiddels begeleid ik het team bij de zorg aan een 4e bewoner. Leviaan, de huisarts en ik werken in een driehoeksverhouding samen. Ik kijk naar alle dimensies van het

ziek zijn: lichamelijk, psychisch, sociaal en zingevingsaspecten en welke klachten invloed hebben op het algemene welzijn van de cliënt. Samen met de huisarts overleg ik de medicatie(aanpassingen) met als doel comfort te bereiken bij de bewoner.

De cliënten worden steeds ouder. Wanneer zij ernstig ziek worden en zullen gaan sterven, komt daar veel bij kijken om dit goed en rustig te laten verlopen.

Wendy, cliëntbegeleider: Kirsten is duidelijk en heeft gezorgd dat er rust is in het team en daardoor ook op de groep. Ze komt met goede, duidelijke voorbeelden waardoor we meer en beter inzicht krijgen.

De puzzel van en rondom de persoon is uitdagend om te leggen. Ik help met de voorbehouden medische handelingen en vooral door mijn specialistische kennis en ervaring te delen van PTZ. Ik begeleid het team en geef klinische lessen.

Alle 4 dimensies van PTZ en het stervensproces komen aan bod, waarbij onderwerpen als: 'Waarop letten, wat wel/niet doen, wanneer hulp inschakelen? en het belang van alles goed vastleggen', worden besproken.

Ook bij deze doelgroep is het belangrijkste bij PTZ "Wat wil de cliënt?!". Zelfregie staat daarbij voorop. Ik kijk puur en holistisch naar de mens. Mensen hebben wensen en grenzen. Het is belangrijk om daar respectvol mee om te gaan en niet onze eigen waarden op te dringen aan de ander.

Ik vind het super leuk om te doen en dat het bieden van deze ondersteuning goed bij Dignitas past. Door onze samenwerking kan de cliënt in zijn eigen omgeving blijven leven en sterven. De eigen waarde behouden. Dat is waardevol."

Kirsten Verdonschot
- VERPLEEGKUNDIGE

